

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

**Pregovarački
*slow motion***

Sa zakašnjenjem od barem tri mjeseca, već dva tjedna traju pregovori o novom Temeljnem kolektivnom ugovoru. Po pripremljenosti i učestalosti sastanaka zaključiti se može da se pregovaračima nikamo ne žuri. Vladina strana odugovlači, a sindikalna strana ništa efikasno ne čini kako bi se pregovori ubrzali. Štoviše, stječe se dojam da pojedini sindikalisti potpomažu ovaj pregovarački *slow motion*.

Sredinom idućeg tjedna, poslije puna dva desetljeća, moglo bi bez kolektivnog ugovora ostati čak 180 tisuća radnika u javnom sektoru. Čak i ako se odmah ne obistine prijetnje o uvođenju pravilnika o radu, pod veliki će se znak pitanja dovesti sigurnost u pogledu ostvarivanja petnaestak važnih materijalnih prava. Naime kolektivni ugovori, čak i u poštivanjem prava insuficijentnoj državi kakva je Hrvatska, radnicima donose stanovitu izvjesnost u provedbi ugovorenog.

Iza odugovlačenja s početkom pregovora i njihovog mlitavog odvijanja, stoje oni pojedinci iz vlasti koji *take it or leave it* situaciju vide kao njihov poželjan ishod. Brzinski odrađeni pregovori odgovaraju onima koji izbjegavaju argumentirani dijalog sa sindikatima i protežiraju tzv. *odokativna* rješenja. Osobito ako se njima ostvaruju uštede u državnoj blagajni.

Najveće žrtve ovakvog postupanja predstavnika vlasti mogli bi (po)ostati radnici koji moraju putovati na većim udaljenostima kako bi došli na posao. Ovi su radnici dvostruko kažnjeni. Kažnjeni su što svakog dana moraju nekoliko sati provesti putujući, ali i što im se troškovi putovanja nadoknađuju tek djelomice. Oni koji putuju na najdužim relacijama najviše samofinanciraju svoje troškove.

Zahvaljujući postojećem rješenju, neki su pojedinci unatrag pet godina, primjerice, za troškove vožnje na posao autom izdvojili i više od 60 tisuća kuna iz vlastitoga džepa. Bizarno je da se, na primjer, učiteljici ne priznaju troškovi autobusa već vlaka unatoč lako provjerljivoj činjenici da desetak godina vlak nije prošao prugom koja prolazi kroz mjesto u kojem dotična radi.

Najviše su ipak pogođeni oni radnici koji ostvaruju pravo na korištenje osobnog automobila. To pravo imaju tek oni koji nemaju mogućnosti korištenja javnog prijevoza. Tim se radnicima priznaje tek trošak u visini od 0,65 i 0,75 kuna po kilometru. Ono što se 2012. *zamrsilo* nije se *odmrsilo* do 2017. Nažalost, prije pet godina uzmanjkalo je u pregovorima i ozbiljnijih sindikalnih izračuna.

Sada kada je sindikalni zahtjev, zahvaljujući vještačenju renomiranog prometnog stručnjaka, znalački poduprt, predstavnici vlasti ignoriraju i omalovažavaju postojanje izračuna stvarnih troškova. Ovo se čini samo s jednim ciljem – zadržati postojeće rješenje, bez obzira na štetu nanesenu pojedincima. *Ako bismo udovoljili sindikalnom zahtjevu*, moglo se čuti u od jednog državnog dužnosnika, *onda bi troškovi za prijevoz nekima bili veći od plaće*. Dotični je smetnuo s uma da radnik nije utjecao ni na to da mu plaća bude tako mala, niti troškovi prijevoza tako visoki.

Pozicija radnika-putnika slični sindikalnoj poziciji u ovim pregovorima. Ako žele zadržati svoja radna mjesta, njima nema druge nego iz vlastitoga džepa plaćati prijevoz na posao. Sindikati su, s druge strane, ako žele sačuvati kolektivni ugovor, prisiljeni prihvatiti sramotna rješenja. Ima li izlaza iz ove šizoidne situacije? Ima, definitivno ima! Pritisak, jedino pritisak članstva i radnika, ostvaren kroz osmišljene akcije, može jalovo međusobno nadmudrivanje zamijeniti suočavanjem argumentata, da dvotjedno isprazno mlaćenje prazne slame postane kolektivnim pregovorima.

RAZGOVOR: ŽELJKO MARUŠIĆ, PROMETNI STRUČNJAK

Obračun putnih troškova je nepotpun, netočan i nepošten

Učitelji u hrvatskim školama godinama su zakinuti za troškove prijevoza, pogotovo oni koji zbog nemogućnosti korištenja javnog prijevoza na posao idu vlastitim automobilom. Vrijeme je pregovora o Temeljnem kolektivnom ugovoru pa se i sindikati moraju dobro pripremiti za taj proces. Poznati prometni stručnjak dr. sc. Željko Marušić na zahtjev Preporoda izradio je studiju stvarnih troškova prijevoza prosvjetnih radnika. Razgovarali smo s njim o motivima za suradnju s Preporodom i o rezultatima vještačenja.

– U razgovoru s gospodinom Stipićem saznao sam kako se učiteljima za prijevoz do radnog mjesta plaća iznos jedva dostatan za gorivo. Što je s ostalim troškovima – amortizacijom, servisom, gumama, registracijom, osiguranjem – zapitao sam se. To je posve nelogično i nepravedno, jer pokriva tek pola ukupnih troškova. Rado sam prihvatio ponudu da napravim studiju odnosno vještačenje stvarnih troškova prijevoza.

Što mislite o dosadašnjem rješenju, o takozvanom odokativnom utvrđivanju troškova prijevoza?

– Sadašnji je obračun nepotpun, netočan i nepošten. Teško je prihvatiti da država štedi na učiteljima, na onima na kojima to nikako ne bi smjela raditi, jer rade jedan od najvažnijih i najkorisnijih poslova u društvu, plaće su im jedva dostatne za dostojanstven život, a država na njima odnosno na troškovima korištenja osobnih vozila radi dolaska na posao, ne da štedi, nego ih zakida. Tako ih prisiljava da štede na održavanju automobila, servisiraju ga „na crno“, voze na „čelavim gumama“ čime ugrožavaju vlastitu i sigurnost drugih sudionika u prometu.

U izračunu ste se vodili minimalnim troškovima. Kakav ste automobili uzeli kao polazište u izračunima?

– Nerealno je očekivati da naši učitelji kupuju nove automobile. Zbog toga sam kao polazište uzeo automobil na granici niže i kompaktne klase, s benzinskim motorom, star pet godina. Pretpostavio sam da ga voze 10 godina i da mu se tijekom tog perioda vrijednost smanji s 50 000 na 10 000 kuna, da s njim godišnje prevale oko 15 000 kilometara, od čega je dvije trećine za potrebe posla. Dakle, uzeo sam u obzir, kao u svim sastavnicama, najniže vrijednosti.

Koje su to stavke koje čine trošak i koliki je udio goriva u ukupnom iznosu?

– Trošak goriva samo je jedan od troškova korištenja i održavanja, ali najveći na kojeg otpada oko pola iznosa. Ostali su troškovi amortizacije, tehničkog pregleda i registracije, obveznog osiguranja, redovitog servisiranja, izvanrednog servisiranja i guma. U svakoj sam stavci računao minimalne troškove, dakle na razini koja jamči minimalne standarde ispravnosti i sigurnosti.

Vaše se vještačenje odnosi na automobile s benzinskim motorom

– Često volim kazati kako te opcije „štede na motu, a gube na čupriji“. Troškovi goriva jesu znatno manji, ali troškovi na-

Uzimajući u obzir cijenu goriva, ali i troškove za amortizaciju, servisu, gume, registraciju, osiguranje vozila nadoknadu putnih troškova prosvjetnim djelatnicima koji do radnog mjesta putuju svojim automobilom trebalo bi obračunavati po tarifi od 1,34 kune po kilometru

bave, amortizacije, redovitih i izvanrednih servisa vozila znatno su veći, kako kod onih s plinskim pogonom tako i onih s dizelskim motorom čije je redovno i posebno izvanredno održavanje znatno skuplje od benzinskih. Stoga je opcija s klasičnim „benzincem“ u pravilu zbirno najpovoljnija.

Kako ste računali troškove za gume, koliki je ukupni iznos troškova po kilometru?

– Uzeo sam u račun jednu od najjeftinijih, a i najčešćih opcija guma te po jedan komplet ljetnih i zimskih guma na ukupno 75 000 kilometara, dakle 37 500 kilometara za svaki komplet. To je i krajnja vrijednost uz poštivanje minimuma sigurnosti, odnosno troškovi su doista na najnižoj razini. U svakoj sam stavci proračunao minimalan trošak te sam tako došao do ukupnih 1,34 kn/km. Ponavljam, ne realnih troškova korištenja i održavanja prosječnog rabljenog vozila, nego

zbilja minimalnih, uz zadržavanje minimalne sigurnosti. Pritom sam računao samo trošak korištenja vozila za posao, ne privatno.

Osim izrade vještačenja, hoćete li biti od pomoći sindikatima još na neki način?

– Pomoći ću u pregovorima, jer bih želio da se na temelju vjerodostojnih kalkulacija postigne pošten dogovor oko minimalnih troškova korištenja vozila učitelja koji bez dobrih opcija javnog prijevoza svojim autom putuju na nastavu. Predložio sam, usto, održavanje seminara te tečajeva sigurne i ekološke vožnje, kako bi se smanjili rizici nesreća, a troškovi za gorivo, gume, redovito i izvanredno održavanje sveli na minimum. Bio bi to i put, nakon što učitelji usvoje ta znanja i vještine, da ih prenose na učenike. Tako se iz školskih klupa gradi i podiže kultura sigurne, dakle i štedljive vožnje.

Milan Novačić

INTERVJU: ŽELJKO STIPIĆ, PREDsjedNIK ŠKOLSKOG SINDIKATA „PREPOROD“

Učitelji potplaćeni, skupocjenu račun

Temeljni kolektivni ugovor nama je u školama jako važan, jer se njime regulira petnaestak materijalnih prava. Uz to pokušavamo kroz taj ugovor riješiti i osnovicu naše plaće, a ono što je posebno važno jest prijevoz zaposlenih. Imamo velik broj učitelja putnika i pitanje je svih pitanja kako to riješiti kvalitetnije nego što je bilo do sada

Za dugogodišnjeg predsjednika Školskog sindikata „Preporod“ Željka Stipića, inače profesora hrvatskog jezika, mnogi znaju da nema dlake na jeziku. Nije se ustručavao biti jedan od rijetkih koji se javno usprotivio uvođenju informatike u škole „na brzinu“, a ni iznijeti brojne svoje sumnje i dvojbe.

– Ja se nikad nisam ustručavao izreći stav o bilo kojem važnom i aktualnom pitanju iz obrazovanja. Kad su se pojavile prve najave o uvođenju informatike u peti i šesti razred, prvo što sam prepoznao u svemu tome bila je stanovita neozbiljnost zbog rokova u kojima se to rješenje namjerava implementirati u škole. Znam, iz iskustava s nekim prijašnjim situacijama, da to zbog zahtjevnosti nije moguće izvesti u kratkom roku. Sama od sebe su se nametnula pitanja – tko će to raditi, s kojim novcem, je li novac osiguran ili ga tek treba tražiti... Postavlja se i pitanje prostornih mogućnosti škola... Čim sam vidio da najavi projekta nije prethodilo temeljito sagledavanje postojećeg i da se nitko nije pozabavio pitanjem imamo li odgovarajuće nastavnike, bilo mi je mnogo toga jasno...

Jeste li o tome razgovarali s ministricom? Ima li dovoljno odgovarajuće obrazovanih nastavnika za informatiku?

– Dakle, ja sam s ministricom službeno razgovarao samo jedan put i moram reći kako o ovome uopće nismo razgovarali. Mi smo iz sindikata tada nametnuli neke sasvim druge teme i probleme

Po vašem mišljenju, imamo li dovoljno nastavnika za informatiku?

– Neke grube računice pokazuju da ih je samo za pete razrede osnovnih škola

potrebno gotovo dvjesto.

Bi li to značilo novo zapošljavanje?

– Pa naravno da bi to značilo i novo zapošljavanje, jer ti učitelji, ako ih i ima u školama, najčešće su i sada često zaduženi preko postojeće norme. Uz to ih se u školama, najčešće neplaćeno, koristi i za obavljanje raznih poslova za koje su jedini stručni. Oni su i sada maksimalno opterećeni. Na tržištu rada gotovo je nemoguće doći do informacije ima li ih i koliko. Ali čak i kad imamo nezaposlenog informatičara, taj se ne otima za posao u školama zato jer može naći bolje plaćeni posao nego u školi. Uz to svako novo rješenje koje se uvodi u škole trebalo bi polaziti od toga da svakom djetetu bude jednako dostupno. A uvjeti u kojima škole rade bitno su različiti. Informatika se, kao i sve ostalo, ne može na jednak način raditi u školi koja radi u tri smjene ili u školi koja radi u jednoj smjeni. U školi koja već sada ima dvije-tri dobro opremljene informatičke učionice i u školama gdje gotovo da i nema informatičke opreme nikako nije moguće podjednako provesti nastavu informatike.

Iz ministarstva stižu najave da će se nedostatak učitelja informatike rješavati edukacijom postojećih nastavnika. Može li to biti dobro rješenje?

– To sigurno nije najbolje rješenje. Svako rješenje koje dezavuiraju stručnost, a ovdje se radi o takvom rješenju, zapravo je najskuplje rješenje. Sigurno da u školama ima značajan broj učiteljica i učitelja koji bi, zbog nepotpune satnice, prihvatili svaki koji vid doškolovanja, jer im je interes zadržati posao u školi. No, pitanje je hoće li takvi učitelji moći odgovoriti zahtjevima koji će se pred njih u nastavi informatike postaviti. Strano mi je svako kampanjsko rješavanje problema, uvijek se zalažem za serioznost u pristupu.

Mogu li udžbenike za informatiku raditi ustanove čiji autori nemaju znanja iz psihološko-pedagoškog područja?

– Čujte, kad se najavi da nešto ide za godinu dana, onda je za pretpostaviti da onaj koji iza najave stoji već zna točno s kojim se programom ulazi u nastavu, koja će nastavna sredstva biti od pomoći učenicima, a koja nastavnicima... Dakle, netko tko ide s takvom najavom, pretpostavlja se, da je već sve te probleme riješio...

Udžbenik će, ja se nadam papirnati, unatoč zlogukim najavama promicatelja njihove digitalizacije, ostati temeljno nastavno pomagalo u našim školama

Je li?

– Nažalost, iz dana u dan sve više toga ukazuje da nije i da to tek treba rješavati. I to je još jedan razlog zašto sam javno izrazio skepsu prema ovakvom načinu uvođenja informatike u škole.

Udžbenici prolaze rigoroznu kontrolu prije nego što se odobre za upotrebu u školama. Mislite li da i ovi materijali po kojima bi učenici trebali raditi informatiku moraju proći taj postupak?

– Svakako. Učenicima se nikako u ruke ne smiju dati bilo kakvi udžbenici. Udžbenik će, ja se nadam papirnati, unatoč zlogukim najavama promicatelja njihove digitalizacije, ostati temeljno nastavno pomagalo u našim školama. Zato je od iznimne važnosti da udžbenici i radne bilježnice prođu rigoroznu kontrolu i postupak odobravanja.

Po onome što je izjavljivala, čini se da ministrici udžbenici i nisu tako važni...

– Kad sam pročitao, nekoliko tjedana nakon što je ministrica preuzela tu dužnost, njen Manifest, tako je to nekako bilo naslovljeno, rečenicu da naše škole još uvijek nisu u 21. stoljeću zbog niske upotrebe tehnologije i zbog toga što informatika nije obavezan predmet, pomislio sam da nešto nisam dobro pročitao. Naime, sve ono što ja znam o stanju hrvatskog

školstva, temeljem više od 30 godina rada u školi i dva desetljeća sindikalnog rada, ukazuje na mnoštvo daleko većih problema. Izdvajanje za školstvo iz BDP-a još je uvijek daleko od čarobnih 5,5 posto koliki je europski prosjek, mi smo na 4,5 posto... S te tri i pol milijarde dalo bi se puno toga napraviti u našem školstvu. Pa tu je i problem trosmjenske, ali i dvosmjenke nastave. Problem je i to što nam se zadnjih deset godina stručno usavršavanje nastavnika provodi na kapaljku... Zapravo, nešto što je zakonom propisana obveza u našim školama postalo je privilegija, jer primjerice napredovanje učitelja ili nastavnika ovisi o tome hoće li ravnatelj poslati na usavršavanje, a postupanje ravnatelja ovisi o tome hoće li mu neki činovnik dodijeliti novac...

Ispostavilo se da je od svega toga važnija nabava digitalne opreme

– Ja mislim da je sve ovo što sam nabrojio važnije. Uz to moram istaknuti potplaćenost učitelja, jer dok god su prosječne plaće u školstvu manje od prosječne plaće u državi to je veliki problem. Dakle, mi zbog toga sa školstvom nismo u 21. stoljeću, a ne zbog tehnologija. O tome se radi. I onda kad netko istakne jedan mali segment, pitam se što stoji iza toga.

A što stoji?

– Pa na neki način ja bih volio da iza svega stoji želja osobe, koja se našla na

Nažalost, u vremenu u kojem živimo novac ima važnu ulogu. Put do pakla najčešće je popločan dobrim namjerama. Mislim da ima i onih koji stvarno i pošteno misle da bi digitalizacija značila pozitivan pomak u našim školama

a kupujemo digitalnu opremu

mjestu ministrice, da učini nešto dobro za područje njezine matične struke. I to bih donekle mogao razumjeti, iako to nikako nije dobro. Ono što mene osobito smeta i o čemu sam javno progovorio dobra je umreženost dijela politike, informatičkog lobija i dijela medija koji imaju jako važnu ulogu u svemu tome. To se najbolje vidi kroz to da se u javni prostor ne može ući s informacijama o primjerice štetnim posljedicama digitalizacije, unatoč tome što diljem svijeta imate primjere, recimo od Južne Koreje do Njemačke, vrlo ozbiljnih istraživanja koja ukazuju na sve štetnosti koje digitalizacija nastave donosi. Ja ću ovdje samo apostrofirati digitalnu ovisnost... Istraživanja u Hrvatskoj pokazuju da nam djeca već sada provedu po tri sata pred ekranom dnevno, a sad bi uz to trebali dodati još nekoliko sati u školi... To se onda odražava na različite načine na našu djecu – od pretilosti do kratkovidnosti. U svijetu postoje i vrlo ozbiljna istraživanja o tome kako se kognitivne funkcije djeteta urušavaju zbog pretjeranog, nazovimo to tako, druženja s takozvanim lošim pravokutnicima, bilo ekranima televizora ili zaslonima laptopa, tableta ili pametnih telefona. Pokazalo se da se javlja i slabljenje fine motorike, slabije se i značajno sporije usvajaju znanja obrađena samo putem tableta ili kompjutera.

Ako već takva istraživanja postoje, zbog čega onda lobiji guraju digitalizaciju?

– Nažalost, u vremenu u kojem živimo, novac ima važnu ulogu. Put do pakla najčešće je popločan dobrim namjerama. Mislim da ima i onih koji stvarno i pošteno misle da bi digitalizacija značila pozitivan pomak u našim školama. Međutim, iza takvih uvijek dolaze neki lukrativci, koji u tome vide svoju korist. Digitalizacija je svojevrsni bunar bez dna. Kad se jednom u škole uvede skupa oprema, koja ima rok trajanja, više ne možete natrag. Morate je održavati, kupovati i postajete ovisni tako da se cjelokupni budžet ministarstva obrazovanja može reketariti od pojedinaca iz određene interesne skupine. Zato uopće ne čudi da se na primjer u Njemačkoj, koja je daleko razvijenija i bogatija zemlja od Hrvatske, ozbiljno razmišlja o djelomičnom ili potpunom napuštanju ove vrste nastave u školama.

Znanstveno vijeće HAZU-a kaže da se reforma obrazovanja svela na nabavu digitalne opreme. Slažete li se s tim?

– Od reforme nije ostalo ništa, odnosno ostali su tek skandali. Kompromitirala se, nažalost, i sama ideja o mogućnosti uvođenja korjenitih promjena u hrvatskom školstvu. Kad se pogleda taj strateški dokument iz kojeg sve proističe, onda se vidi da je digitalizaciji posvećena stranica i pol od nekoliko stotina stranica. Očito

Ono što mene osobito smeta i o čemu sam javno progovorio jest dobra umreženost dijela politike, informatičkog lobija i dijela medija koji imaju jako važnu ulogu u svemu tome. To se najbolje vidi kroz to da se u javni prostor ne može ući s informacijama o primjerice štetnim posljedicama digitalizacije

su na svoje došli oni koji nisu priželjkivali promjene na kojima se radilo. Zadovoljni mogu biti i raznorazni prodavači magle, ali i oni pravi prodavači na primjer informatičke opreme. Neki će se prepoznati u prvima, a neki u drugima.

Paralelno s raspravama treba li digitalizacija školstva što je ostalo od reforme obrazovanja odvijaju se i pregovori o Temeljnem kolektivnom ugovoru. Kako idu?

– Temeljni kolektivni ugovor nama je u školama jako važan, jer se njime regulira petnaestak materijalnih prava. Uz to pokušavamo kroz taj ugovor riješiti i osnovicu naše plaće, a ono što je posebno važno je prijevoz zaposlenih. Imamo velik broj učitelja putnika i pitanje je svih

pitanja kako to riješiti kvalitetnije nego što je bilo do sada. Kroz pregovore želimo postići tri cilja – povećati osnovicu plaće, jer nam je osnovica iz 2009. godine i sad iznosi 5420 kuna. Te 2009. godine bila je kriza i mislim da je u vrijeme, kad je zemlji napokon krenulo, kad se kupuju eskadrile borbenih aviona, kad se nekim interesnim skupinama daju nova prava, sasvim legitimno postaviti pitanje povećanja osnovice plaće u javnim službama. Drugo je pitanje zadržavanje postojećih materijalnih prava, regresa, božićnice, dar za djecu, jubilarne nagrade, otpremnine, dakle sva ta prava trebalo bi zadržati barem na postojećoj. Treće, što posebno ističemo, jest prijevoz koji je svojevrsni istočni grijeh bivše vlasti, ali i nas iz sindikata koji smo na to pristali, jer smo time oštetili velik broj radnika. Naši izračuni pokazuju da je jedan učitelj koji primjerice putuje iz Trogira u Knin u pet godina ostao bez vrijednosti skromnijeg automobila – odnosno 60-70 tisuća kuna. Dakle, ti ljudi više nemaju novca, njihovi su automobili pohabani i njihov se problem mora riješiti. Inzistirat ćemo da im se nadoknade stvarni troškovi. Sada je to 0,75 kuna po kilometru, a vještačenje koje smo dali napraviti pokazuje da je stvarni 1,34 kune. Rekao sam i u Vladi na pregovorima da ne možemo nagađati o plaćanju nečijeg stvarnog troška. Ono što je netko platio mora se tome nekome nadoknaditi u cijelosti. Nadam se da ćemo ro riješiti kako se ne bismo trebali sramiti niti mi iz sindikata, a ni predstavnici vlasti. Nadam se da nam se u ovim pregovorima neće nešto dati nauštrb nečega što nam se uzelo ili smanjilo. Radnicima je dosta prelijevanja iz šupljega u prazno.

Što očekujete od granskih kolektivnih ugovora? Hoće li početi na vrijeme?

– Sad već znamo da neće početi na vrijeme. Na vrijeme bi bilo da su počeli ovog ljeta. A nisu. Očekujemo kroz granske ugovore riješiti pitanje nadoknade štete koju je napravila Milanovićeva Vlada ukidanjem dodatka od 4, 8 i 10 posto prema svim zaposlenicima u školama koji imaju više od 20 godina staža. Zbog toga mnogi imaju manju plaću od 500 do čak 800 i 900 kuna. Njima treba vratiti ono što im je uzeto. Drugo, moramo riješiti primjerenost vrjednovanje poslova na individualnim, odnosno prilagođenim programima. Imamo sve više učenika u osnovnim i srednjim školama koji imaju ta rješenja o posebnim prilagođenim programima i treba naći način kako će se to nastavnicima ubuduće plaćati, jer su iznosi koji se sada isplaćuju zaista uvredljivi i ponižavajuće. Važno nam je i plaćanje produžne nastave, dežurstava na državnoj maturi. To su sve nametnuti poslovi gurnuti u područje takozvanih ostalih kako se ne bi morali dodatno plaćati. Ima toga još, ali ovom prigodom ostajemo kod ovoga.

Irena Kustura

10. SJEDNICA GLAVNOG VIJEĆA

Pogled unatrag

Deseta sjednica Glavnog vijeća Sindikata održana je 23. rujna u Zagrebu. Na sjednici su podneseni izvještaji o sastanku predstavnika Sindikata s ministricom Blaženkom Divjak, o izradi projekta „Znanjem do prava”, o aktivnostima vezanim uz akciju „Ne podcjenjujte učitelje, liječnike, medicinske sestre...”. Izvještaje su podnijeli i članovi Glavnog vijeća koji su sudjelovali u radu Povjerenstava za viškove i manjkove. Osim izvještaja, na dnevnom redu bile su i Izmjene i dopune Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama te predstojeće kolektivno pregovaranje.

Vežano uz sastanak s ministricom Blaženkom Divjak, koji je održan 1. kolovoza, predsjednik Željko Stipić je izvijestio kako se u jednosatnoj razmjeni mišljenja razgovaralo o povećanju osnovice u javnim službama i aktualnostima vezanima uz izmjene Zakona o odgoju i obrazovanju. Istaknuo je kako je ministrica Divjak smatrala da se problem osnovice mora rješavati u dogovoru Vlade i sindikata, dok je stav Preporoda, kako Vlada može, uz pomoć Zakona o osnovici plaće, izbjeći „blamažu” razjednačavanja plaća u državnim i javnim službama. Kad je riječ o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju zaključeno je kako s tim poslom treba što prije završiti.

Govoreći o prijavi našeg Sindikata na natječaj Europskog socijalnog fonda, predsjednik je pojasnio kako smo aplicirali u natječaju „Jačanje socijalnog dijaloga – faza III” projektom „Znanjem do prava”. Predstavio je potom navedene partnere u projektu, dijelove projekta, posebno dijelove koji se odnose na edukaciju sindikalnih povjerenika te istraživački dio koji bi obuhvaćao učenike četvrtih razreda srednjih škola. Naglasio je kako rezultate o prihvatljivosti našeg projekta očekujemo u prosincu.

Potom je predsjednik Stipić izvijestio o aktivnostima vezanim za akciju koja je bila nužna kako bi se usmjerilo Vladu na odustajanje o odluke prema kojoj bi se plaće zaposlenima u javnim i državnim službama isplaćivale po različitim osnovicama. Nakon pokretanja peticije, koja je najavljena na konferenciji za medije 23. kolovoza, uslijedilo je više priopćenja, a 28. kolovoza i otvoreno pismo premijeru Plenkoviću. Rezultat peticije je i tematska sjednica saborskog Odbora za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo pod naslovom „Diskriminira li Vlada javne službe?” koja je održana 29. kolovoza, nakon koje je Vlada 31. kolovoza odlučila povećati osnovicu plaće i zaposlenicima u javnim službama.

O radu na sastancima Povjerenstva za viškove i manjkove izvješća su usmeno i pisano podnijeli svi članovi koji su u radu povjerenstava sudjelovali.

Zaključujući sjednicu predsjednik Stipić još jednom je podsjetio na najvažnije izmjene Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama koje se namjerava napraviti. Na samom kraju napomenuo je kako su istekla sva tri kolektivna ugovora, kako produljena primjena TKU traje još mjesec i pol dana te kako se početak pregovora za TKU uskoro očekuje.

Gordana Kovač Bluha

13. rujna Rad na izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju započela radna skupina. Nakon što nisu uspjele dva prethodna pokušaja, jer je posao na izmjenama Zakona prekinut zbog promjene ministara, ministrica Blaženka Divjak je pokrenula postupak promjene temeljnog školskog zakona. Zakonske promjene bi trebale biti dovršene do kraja godine.

20. rujna U V. osnovnoj školi Varaždin održan sastanak podružnice na kojem su sudjelovali pravnik i predsjednik Sindikata. Do sastanka je došlo na inicijativu povjerenice Nikoline Kovačić. Osim o sindikalnim aktualnostima, na sastanku se posebno govorilo o ulozi sindikata u raspoređivanju tehnoloških viškova u školama.

23. rujna Održana 10. sjednica Glavnog vijeća. Na sastanku je prihvaćen izvještaj predsjednika o aktivnostima vezanim uz izradu projekta „Znanjem do prava”. Također, raspravljalo se o realizaciji peticije „Ne podcjenjujte učitelje, liječnike, medicinske sestre...”. Predsjednik je Glavno vijeće upoznao sa sadržajem rada radne skupine koja radi na izmjenama Zakona o odgoju i obrazovanju.

27. rujna U Oroslavju održan sastanak Županijskog vijeća za Krapinsko-zagorsku županiju. Nakon što je predsjednik sindikata predočio informacije s 10. sjednice Glavnog

vijeća raspravljalo se o ulozi povjerenika na početku školske godine. (Nakon sastanka u Oroslavju održani su sastanci: 29. rujna u Splitu Međužupanijskog vijeća za južnu Hrvatsku, 30. rujna u Putnikovićima za Dubrovačko-neretvansku županiju, 2. listopada u Čakovcu Međužupanijskog vijeća za sjevernu Hrvatsku, 3. listopada u Bjelovaru za Bjelovarsko-bilogorsku županiju, 4. listopada u Osijeku za Osječko-baranjsku županiju i Slavonskom Brodu za Brodsko-posavsku županiju, 5. listopada u Sisku za Sisačko-moslavačku županiju, 6. listopada u Puli za Istarsku županiju, 7. listopada u Zagrebu za Grad Zagreb i Zagrebačku županiju, 9. listopada u Otočcu za Ličko-senjsku županiju, 12. listopada u Križevcima za Koprivničko-križevačku županiju, 13. listopada u Rijeci za Primorsko-goransku županiju, 16. listopada u Karlovcu za Karlovačku županiju i 19. listopada u Cerni za Vukovarsko-srijemsku županiju).

6. listopada Predsjednik Sindikata sudjelovao na tribini „Trebaju li Hrvatskoj roboti ili nastavnici” koju je organizirala Radnička fronta. Na tribini su još sudjelovali Katarina Peović Vuković s Filozofskog fakulteta u Rijeci, Boris Jokić s Instituta za društvena istraživanja i nastavnik iz Rijeke te Boško Habuš.

9. listopada Prvim sastankom pregovaračkih odbora započeli pregovori o novom Temeljnem kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama. Na sastanku se najviše raspravljalo o pitanju protokola o pregovorima. Kako prijedlog protokola koji su izradili u

Vladi sindikatima nije prihvatljiv, dogovoreno je da će se sporna rješenja pokušati usuglasiti na sljedećem sastanku.

11. listopada U Svetom Martinu na Muri, u organizaciji Zajednice osnovnih škola održano savjetovanje na kojemu je predsjednik Preporoda održao predavanje „Utjecaj kolektivnih ugovora na radno-pravni status radnika u školstvu”. Osim o aktualnostima vezanim uz pregovore o Temeljnem kolektivnom ugovoru, sudionice i sudionike savjetovanja cjelovito se upoznao s problematikom kolektivnog pregovaranja.

* Na 2. sastanku pregovaračkih odbora nije postignut dogovor o spornim odredbama (potpisnici protokola, izdvojeno mišljenje na zapisnik...). Ministar Marko Pavić iznio je mišljenje o odvijanju pregovora u tri faze (usklađivanje sa zakonima, rad kroz radnu skupinu, osnovica plaće).

12. listopada Izborom sindikalne povjerenice **Klaudije Crnčan** započela s radom podružnica Preporoda u opatijskoj Osnovnoj školi Rikard Katalinić Jeretov. Za zamjenicu izabrala **Maja Maravić**. U Primorsko-goranskoj županiji Preporod djeluje u 10 osnovnoškolskih i 7 srednjoškolskih ustanova. ČESTITAMO!

17. listopada Treći sastanak pregovaračkih odbora protekao u razmjeni stavova o problemu naknade za prijevoz. Sindikalna je strana na sastanku iznijela načela na kojima bi se temeljila rješenja vezana uz ostvarivanje prava na naknadu za prijevoz.

Dogovoren je nastavak rješavanja ovog problema u okvirima radne skupine. Ministar Marko Pavić obećao sindikatima do idućeg sastanka predati popis nespornih članaka iz važećeg TKU-a.

20. listopada Nakon što su predstavnici sindikata dobili od predstavnika Vlade najavljeni popis nespornih članaka 4. sastanak pregovaračkih odbora protekao je u zategnutom ozračju. Čak 57 od 92 članaka predstavnici vlasti smatraju spornima. Među člancima koje vlast smatra nespornim jest i postojeći članak o prijevozu. Sporni je pregled nespornih članaka doveo i do prve krize i neizvjesnosti u pogledu nastavka pregovora.

23. listopada U sinjskoj Osnovnoj školi Marko Marulić osnovana podružnica Preporoda. Za prvog povjerenika izabran **Dragan Jelenić**, a za zamjenika povjerenika **Marko Perezža**. U Splitsko-dalmatinskoj županiji Preporod djeluje u 49 osnovnih i 7 srednjih škola. ČESTITAMO!

24. listopada Održan 5. sastanak pregovaračkih odbora. Na sastanku su iznesena stajališta dviju strana o osnovici. Vilim Ribić je argumentirao stav o potrebi povišice osnovice od 15,2 % u 2018. godini i ugovaranju iznosa regresa, božićnice i jubilarnih nagrada s 20-postotnim uvećanjem za članove sindikata. Vlada se o zahtjevima sindikalne strane nije očitovala. Predstavnici Vlade su zatražili da se o materijalnim pravima pregovara „u paketu” i da pregovori o njima krenu 26. listopada.

U SPOMEN

Juraj Barković

(26. 10. 1950. – 18. 10. 2017.)

Dana 18. listopada 2017. godine umro je Juraj Barković, dugogodišnji učitelj glazbene kulture u Osnovnoj školi Dragojle Jarnević u Karlovcu. Rođen je 26. listopada 1950. godine u mjestu Draganići pored Karlovca, gdje je završio osnovnu školu. U svojoj ranoj mladosti kolega Juraj je vjerovao da voli glazbu, pa ga je životni put usmjerio k Srednjoj glazbenoj školi u Karlovcu, gdje je njegovo vjerovanje preraslo u spoznaju velike glazbene ljubavi.

Tada je Jura, kako su ga svi zvali, shvatio da ljubav prema glazbi mora podijeliti s drugima i da je najbolji način tog dijeljenja zapravo prenošenje glazbe na mlade, na djecu, putem škole, što ga je dovelo do Muzičke akademije u Zagrebu, gdje je diplomirao 29. ožujka 1976. godine. I glazba je zapravo postala Jurin život. Svoj radni vijek kolega Jura započeo je 1. rujna 1975. godine u Osnovnoj školi Slave Raškaj u Ozlju, da bi 1. listopada 1980. godine prešao u Osnovnu školu Dragojle Jarnević u Karlovcu, u kojoj je radio do svog umirovljenja 31. kolovoza 2016. godine.

Osim glazbe, njegove velike ljubavi, kolega Juraj je volio i socijalnu pravednost, vjerujući da postoji način da se ona može ostvariti ako ideš svojim putem. U njegovom radnom okruženju taj put je vidio kroz sindikalni rad te je na njegovu inicijativu u Osnovnoj školi Dragojle Jarnević u Karlovcu 25. veljače 2004. godine osnovana prva sindikalna podružnica Sindikata Preporod u Karlovačkoj županiji. Na čelu podružnice OŠ Dragojle Jarnević kolega Jura je bio 12 godina odnosno do kraja svog radnog vijeka.

Svi koju su poznavali Juru znali su da uistinu ima svoj put... i upravo zvuci pjesme *My Way* ispratili su našeg Juru na posljednji počinak.

Subota, 14. listopada 2017. **NOVI LIST** 19

rijeka rijeka rijeka rijeka rijeka

Sindikat Preporod o kolektivnom ugovoru

VLAST NEKOME MAJKA, A NEKOME MAČEHA

RIJEKA Pregovori o temeljnom kolektivnom ugovoru najvažniji su pregovori u državi, barem što se tiče sindikata i Vlade, a jedan od razloga je što je nas u javnim službama 180 tisuća – ustvrdio je na jučerašnjoj konferenciji za novinare predsjednik Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu «Preporod», Željko Stipić. Dodajući kako pregovori kasne nekoliko mjeseci te da je za kašnjenje isključivo odgovorna Vlada, Stipić je izrazio negodovanje zbog činjenice da se sada pregovaranje odvija na brzinu, jer prava iz dosadašnjeg Temeljnog kolektivnog ugovora vrijede samo do kraja mjeseca.

– Kolektivni ugovor, čak kada se njime bitno ne poboljšava materijalni položaj radnika, donosi radnicima sigurnost u pogledu ostvarivanja pojedinih prava. Ono što bi ovi pregovori radnicima trebali donijeti petnaestak je materijalnih prava, a u pregovorima su tri temeljna sindikalna cilja. Riječ je o povećanju osnovice, zadržavanju i unapređenju materijalnih prava te znatnom poboljšanju zakonskog članka o prijevozu, najavio je Stipić.

Razlažući osnovice, zadržavanju i unapređenju materijalnih prava te znatnom poboljšanju zakonskog članka o prijevozu, najavio je Stipić.

svaki od tih ciljeva, pojasnio je da osnovica za plaće u javnim službama već devet godina iznosi 5.420 kuna, a ta je osnovica utvrđena u vrijeme krize, dok sada Hrvatska ima gospodarski rast i dobru turističku sezonu.

– Na žalost, vlast se prema nekome ponaša materinski, kao što su oni koji su 500 dana proveli u šatoru, a prema nekome mačehinski, poput zaposlenika u javnim službama. Nema novca za liječnike, nastavnike i djelatnike u kulturi, ali ima za kupovinu eskadrile borbenih zrakoplova, istaknuo je Stipić.

Prosvjetni su djelatnici, prema njegovim tvrdnjama, već godinama zakinuti i za troškove prijevoza koji su otkadativno riješeni. Kako bi «Preporod» to i dokazao, zatraženo je vještačenje Prometnog fakulteta u Zagrebu koje je potvrdilo da 0,65 kuna po prijednom kilometru nikako ne nadoknađuje trošak prosvjetnih djelatnika koji su primorani putovati na radno mjesto.

– Taj iznos nije dostatan ni za gorivo starijeg i lošijeg automobila, a trošak goriva nije jedini trošak koji ima radnik putujući osobnim automobilom. Zastavljajući postojećem rješenju, godinama se značajno financijski zakidalo radnike koji dnevno putuju na većim udaljenostima – zaključio je Stipić.

I. ŠESTAN KUČIĆ

Glas Koncila **NOVI LIST** prenosimo iz tiska

školske novine Glas Slavonije **Jutarnji LIST**

Slobodna Dalmacija PONEDELJAK, 9.10.2017.

Sindikati: 'Vlada je namjerno otezala početak pregovora'

KOLEKTIVNI UGOVOR

Danas počinju pregovori Vlade i sindikata za **Temeljni kolektivni ugovor za 180.000 službenika i namještenika u javnim službama, a već u startu sindikalisti se žale kako će se sve odvijati u vremenskom škrpicu.**

Makroekonomist Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja Matija Krofelin izračunao je kako je potrebno povećati osnovicu za plaće za 15,2 posto kako bi se ponovno dosegao odnos od 95,7 posto iznosa plaće u privredi za plaću u javnom sektoru, koliko je bio 2008. godine.

– Već dva mjeseca kasni se s početkom pregovora jer se nepotrebno dugo utvrđivala reprezentativnost za sastav pregovaračkog odbora, tako da praktički ostaje samo tri i pol tjedna za dogovor. Tose radi namjerno kako bi se sve odigralo ubrzano pod pritiskom jer pre-

prijevoza u visini 0,65 kuna po kilometru podigne dvostruko – na 1,32 kune.

– Naručili smo stručnu analizu s Prometnog fakulteta od prof. Željka Marušića koja je pokazala da su naši zaposlenici jako zakinuti sadašnjim naknadama. Imamo slučaj profesora koji putuje iz Trograta u Knin dnevno u jednom smjeru 80 kilometara i isto toliko natrag. On je, prema obracunu stvarnog troška u četiri godine putovanja, zakinut za ravno 70.000 kuna putnih troškova. Isto tako problem je i u metodologiji izračuna. Imamo slučaj nastavnice iz okolice Bjelovara kojoj se plaća naknada za vlak, a ne za autobus iako tom trasom vlak ne vozi deset godina i trava je narasla do ramena – upozorava Stipić.

Krofelin, pak, kaže kako sve ovisi o Vladinim prioritetima odnosno hoće li novac usmjeriti za rast plaća ili će ga utrošiti za nabavu vojnih aviona ili povećanje povlaštenih mirovina, čiji je prosjek u srpnju 2017. iznosio 5139 kuna.

Stipić: 'Tražimo veću naknadu troškova prijevoza' HANZA MEDIA

govori moraju biti gotovi do kraja listopada – žali se Željko Stipić, predsjednik Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu «Preporod».

U okviru TKU-a pregovara se o materijalnim pravima zaposlenika kao što su regres, božićnica, putni troškovi, dnevnice, terenski dodatak, jubilarne nagrade i drugo.

U sindikatu su proveli analize putnih troškova, i tražit će da se dosadašnja naknada troškova

Glasilno Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod
Šubićeva 42/2
10000 Zagreb

Izdavač: SZHS Preporod
Uredništvo:
Gordana Kovač-Bluha
Sebastijan Troskot
Urednik: Željko Stipić

Glasilno je besplatno; prijavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-broj: 532-03-5/2-95-01/142.
Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine

klasa:612-10/95-01-1267,
ur-broj: 532-03-1/7-95-01.

Glasilno je oslobođeno poreza

Priprema i tisak: Denona d.o.o.